

14 Serviciul de masă pentru prințul Ferdinand Max

De la Viena serviciul a fost transferat în castelul Miramare din Triest, fosta reședința a prințului Ferdinand Max, viitorul împărat Maximilian de Mexic. Prințul era fratele mai tânăr al împăratului Francisc Iosif. În 1854 devine comandant al flotei imperiale. În 1864 preia demnitatea imperială însă nu reușește să se impună în noul său imperiu. A fost luat prizonier de către republicanul Benito Juarez care ordonă în 1867 împușcarea acestuia. Despre acest episod veți afla mai mult în apartamen-tele imperiale.

Serviciul de masă este un produs al fabricii de porțelan Herend din Ungaria care era specializată inițial în copierea produselor chinezești. Împăratul Maximilian a comandat acest serviciu în 1865 pentru reședința sa din Chapultepek. Moritz Fischer, proprietarul manufacturii, a primit permisiunea să prezinte serviciul în cadrul expoziției mondiale de la Paris din 1867 drept reclamă de produs pentru Herend. La sfârșitul expoziției Maximilian fusese deja ucis, motiv pentru care serviciul n-a ajuns niciodată în Mexic.

15 Serviciul alb-auriu Thun

Serviciul alb-auriu a fost cumpărat în 1851 pentru împăratul Ferdinand. Monarhul, denumit de popor „cel Bun”, renunță la tron în timpul revoluției burgheze din 1848 în favoarea nepotului său mai tânăr Francisc Iosif și se retrage în cetatea din Praga unde rămâne până la moartea sa în anul 1875. Pentru redecorarea reședinței pragheze a fost comandat servi-cul alb-auriu la fabrica de porțelanuri Thun din Klösterle, Boemia.

Serviciul comandat era realizat în spiritul vremii. Afinitățile vremii Der allgemeine Geschmack s-au modificat la mijlocul veacului. Liniile clare, sobre de tipul Biedermeier sunt înlo-cuite de un limbaj al formelor mai atenuat, mai cursiv. Decorul auriu bogat reflectă necesitatea afișării luxului feudal, prezent și la Curtea imperială vieneză.

16 Setul de masă neofrancez

Una din primele achiziții ale tânărului împărat Francisc Iosif a fost așa-numitul „set de masă neofrancez”, comandat la Paris în 1850/51.

Decorațiunile de masă din bronz aurit depășesc cu mult alte seturi de masă similare prin opulență și decor. Girandolele uriașe, decorate cu motive naturale și rocaille, sunt însuflețite de scene cu îngeri jucându-se, animale sărind și păsări fluturând. Un astfel de set de masă devenise o necesitate pentru că tânărul monarh Francisc Iosif obișnuia să-și invite la masă consilierii și miniștrii. Sub influența prințesei Sofia s-au introdus forme de baroc și rococo, în special în mobilarea apartamentelor. Instrumentarul pentru masă nu a făcut o excepție de la această refeudalizare.

17 Servicii de bucate și desert cu benzi verzi (Sèvres)

Serviciul cu benzi verzi a fost un cadou excepțional al regelui francez Ludovic al XV-lea către împărăteasa Maria Tereza. Acesta reprezenta un simbol al apropierii dintre Austria și Franța după sângeroasele conflicte dinastice.

Ornamentul principal al pieselor setului îl constituie benzile verzi suprapuse care se orientează prin forma lor după lucrările giuvaergiilor din epoca barocului. Scene rococo inspirate din picturile lui François Boucher completează ornamentația setului. Ele prezintă alegorii ale dragostei, poeziei, muzicii, picturii și sculpturii sau conțin reproduceri din literatura universală de la Homer până la Molière.

Serviciul este un exemplu reprezentativ pentru produsele extrem de elegante ale manufacturii regale de porțelanuri înființată la 1738 în Sèvres. Piesele sunt realizate dintr-o masă specială de porțelan fritte, ușor casabilă, dar care, datorită temperaturii joase de ardere prezintă o strălucire deosebită a culorilor. Verdele strălucitor al acestui serviciu fusese de puțin timp descoperit. Acesta a fost utilizat o singură dată în cadoul pentru Maria Tereza sub forma motivului de bandă dublu.

18 Terrine – spice aurii

În anul 1777 împăratul Iosif al II-lea și-a vizitat sora, regina Franței, Maria Antoneta. La întoarcere a luat cu sine 500 de obiecte de porțelan de la Sèvres printre care se afla și serviciul de bucate verde și patru terrine opulente. Trei dintre acestea s-au păstrat în Camera de argint.

Terrinele „olio” rotunde – destinate supelor – și ambele terrine pentru supe cu patru picioare sunt așezate pe suporturi. Ornamentul de plastic aurit din snop de spice, precum și fructele pictate în medalion, produsele tradiționale, florile, ouăle, fructele de mare, ustensile de grădinărit și de prelucrare a pământului amintesc de rodnicia și munca în aer liber.

19 Plierea șervețelelor (lebadă), lenjerie de masă

Plierea artistică a șervețelelor constituie o artă veche care, din păcate, este pe cale de dispariție. Creațiile complicate sub forma ramurilor, a peștilor, scoicilor, lebedelor, rațelor sau florilor au fost utilizate ca elemente decorative în timpul barocului incipient. Crearea unor astfel de modele presupune existența unui material din in foarte fin și a unei anumite mărimi. Șervețelul imperial are formatul 1 x 1 m. Există încă o sumedenie de modele din veacul al XVII-lea pentru aceste creații artistice.

20 Serviciul de aur

Serviciul de aur este serviciul de porțelan cel mai luxos al Curții imperiale. Toate piesele pentru cele 12 persoane sunt poleite cu aur, parțial și în interior și pe verso. Ornamentele fine, din aur mat se inspiră din frezele ornamentale antice. Serviciul de aur este o lucrare de excepție a manufacturii de porțelanuri vieneză și a fost realizată în 1814. Deși execuția era una necesară, tacâmurile de aur au fost topite și transformate în monede în timpul războiului contra lui Napoleon. În timpul șederii împăratului Francisc în 1814 s-a stabilit ca un congres al marilor puteri să se desfășoare la Viena ceea ce a determinat comandarea acestui serviciu la manufactura vieneză. Astfel, se putea realiza măcar vizual o compensație pentru serviciul de aur ce fusese topit.

21 Serviciul Meissen

În Meissen a fost fondată în 1710 prima – mult timp și singura – manufactură de porțelanuri din Europa. Serviciul Meissen, realizat în 1775, este dominată de pictura florală spectaculoasă. Formele reprezintă un exemple bune pentru pentru „clasicismul barocului”. În timp ce terrinele rotunde cu capiteluri de fructe par a aparține încă de perioada barocului, coșulețul de fructe poate fi plasat în perioada clasicimului prin înclinația sa către bogăția de forme specifică Antichității.

22 Setul de masă vechi francez

Setul de masă vechi francez a fost comandat la Paris, în 1833, cu ocazia încoronării împăratului Ferdinand drept rege lombardo-venețian la Milano. Producătorul nu este cunoscut. La Curtea imperială se obișnuia ca marile comenzi în străinătate să fie făcute în secret sau prin intermediul maes-trului Curții pentru a evita conflictele cu producătorii de artizanat vienezi.

Setul este realizat din bronz aurit. Platouri oglindă patrolatere reflectă noapte lumina lumânărilor girandolelor. Ornamentația figurală și mlădițele fragede transmit impresia unui fast elegant.

23 Farfurii-panoramă

La Viena a fost înființată în 1718 a doua manufactură de porțelanuri din Europa. Porțelanul era la vremea respectivă un obiect de colecție foarte apreciat, scump motiv pentru care la masa imperială era prezent doar la desert. În jurul anului 1800 a pătruns și la Curte datorită transformării în monede a tacâmului de argint din timpul conflictelor militare. În 1803 împăratul Francisc a comandat pentru garnitura imperială un serviciu complet de porțelan din 120 de piese din care 60 de farfurii-tablou pentru desert și 24 de farfurii de calitate “farfuriilor-panoramă” drept farfurii pentru supe. Motivele alese erau patriotice și romantice în același timp. Printre bordurile de aur oaspeții putea întrezări vulcane active, peisaje glaciare sau monumente arhitectonice vieneze – pe fiecare farfurie erau prezentate trei vedute din Austria, Elveția și Italia, după modelul vechi al celor mai buni pictori de porțelanuri. Prelucrarea acestora a durat cinci ani.

24 Tambur din setul de masă neo-francez (Arena)

În atrium observați „tamburii”, seturi de masă din bronz aurit care ornau masa imperială. Ele aparțin setul de masă neo-francez al tânărului împărat Francisc Iosif.

25 Alexandru din Lotringia / Porțelan imari

Camera argintie datorează princepelui Carol Alexandru al Lotringiei o colecție interesantă și voluminoasă de porțelanuri est-asiatice din jurul anului 1700.

Carol Alexandru al Lotringiei

Carol Alexandru a fost fratele mai tânăr al împăratului Francisc Ștefan, soțul Mariei Tereza. El s-a căsătorit în 1744 cu singura soră a acesteia Maria Anna. După căsătorie, tânăra pereche s-a mutat la Bruxelles, unde Carol Alexandru a devenit guvernator al Olandei. Acesta desfășoară o amplă activitate de colecționare care l-a îndatorat. După moartea sa, nepotul său, împăratul Iosif al II-lea a devenit executor testamentar. Acesta aprobă licitarea unei părți importnate din colecție la Bruxelles. Valorosul porțelan imari a ajuns astfel la Curtea imperială vieneză.

Carol Alexandru al Lotringiei

Câteva piese care au rezistat timpului reflectă o interesantă simbioză între cultura orientală și cea europeană. Obiecte de porțelan din Japonia și China au fost adaptate de către giuvaergii europeni pentru uzul imperial. Între acestea se numără și farfuriile și vasele cu montură de argint. Culorile albastru, roșu și auriu reflectă nuanțele carcateristice porțelanului japonez al epocii denumit Imari după numele portului de plecare.

Imari

Setul de masă sub forma peisajului stâncos reprezintă foarte probabil o lucrare a giuvaergiilor vienezi. Prin intermediul orificiilor din bolul argintat s-a putut efectua infuzia de fum aromat. Chiar și fructele din emailul chinezesc emană esențe aromatice.

26 Tacâmul împărătesei Maria Tereza

Tacâmul reprezintă o ustensilă foarte personală aparținând Mariei Tereza. Acesta a fost singurul tacâm realizat pentru ea și care a fost prezent în toate locațiile vizitate de aceasta. El este compus dintr-un cuțit, o furculiță, o furculiță de servire și o lingură, la care se daugă un mic suport pentru ouă, o lingură de ouă cu marcaj și o solniță. Tacâmul este realizat din aur pur la mijlocul secolului al XVIII-lea.

Abia la sfârșitul veacului al XVIII-lea s-au creat tacâmuri de masă închise care conțineau garnituri pentru 12, 24, 36 etc. persoane. Numărul derivă din numărul Apostolilor. Garniturile de tacâmuri identice înlocuiesc tacâmul personalizat, indivi-dual al familiei imperiale.

27 Tacâmul argintat vienez

Faptul că nu a existat din epocile anterioare nici un set de masă argintat aparținînd Curții se datorează următoarelor motive: pe de o parte, setul de masă argintat a fost topit și reprelucrat în cazul în care a fost uzat intens sau nu mai era la modă, iar pe de altă parte în situația în care proprietarul nu mai dispunea de resurse financiare suficiente. Cauza principală a monetizării de la sfârșitul veacului al XVIII-lea rezidă în războaiele cu Napoleon, a căror finațare a generat topirea aproape a tuturor obiectelor de argint din Austria. Setul de masă argintat aparținând Curții imperiale nu a făcut o excepție de la aceasta și a fost sacrificat din același motiv. Tacâmurile de argint au fost înlocuite de serviciile de porțelan ale manufacturii vieneze.

Tacâmuri

Începând cu anii 1830-35 s-a reluat activitatea de producere a tacâmurilor argintate. Sarcina a revenit lui Stefan Mayerhofer, ulterior Mayerhofer & Klinkosch, respectiv J. C. Klinkosch au completat și multiplicat serviciul care a dobândit o deosebită popularitate după căsătoria împăratului Francisc Iosif cu prințesa Elisabeta a Bavariei din anul 1854.

Tacâmuri

28 Serviciul englezesc pentru desert Minton

Acest serviciu pentru desert al manufacturii britanice Minton a reprezentat o piesă de lux în cadrul expoziției universale de la Londra din anul 1851. Serviciul de porțelan din 116 piese a fost premiat cu cea mai mare distincție pentru execuția sa estetică. Regina Angliei, Elisabeta, a cumpărat serviciul și a trimis o parte din acesta drept cadou împăratului Francisc Iosif. Serviciul fragil cu figuri-biscuit și mici cupe pentru crema englezească din ouă nu a fost niciodată utilizat la Curtea austriacă. Fragilitatea materialului a făcut acest produs de lux inutilizabil.

Tacâmuri

Cu aceasta se încheie incursiunea prin Camera de argint. Îndreptați-vă acum către etajul principal al palatului Hofburg în care vă așteaptă Muzeul Sisi și locuințele împăratului Francisc Iosif și a împărătesei Elisabeta.

Tacâmuri

29 Treptele imperiale

Precum odinioară împăratul Francisc Iosif, puteți ajunge la etajul principal pe treptele imperiale decorate cu marmură luxoasă și vase de bronz aurit.

Tacâmuri

Palatul Hofburg a fost peste 600 de ani reședința Habsburgilor și capitala Sfântului Imperiu Romano-German. În afara destinației sale de centru administrativ, Hofburg a fost, înainte de toate, reședința de iarnă a familiei imperiale. Pe timpul verii, Curtea s-a retras începând cu veacul al XVIII-lea în palatul Schönbrunn.

Tacâmuri

Într-o curte cu o atmosferă deosebită de intimă și romantică, vă așteaptă un serviciu de masă dintr-un set de tacâmuri realizat în 1833, cu ocazia încoronării împăratului Ferdinand drept rege lombardo-venețian la Milano. Producătorul nu este cunoscut. La Curtea imperială se obișnuia ca marile comenzi în străinătate să fie făcute în secret sau prin intermediul maestrului Curții pentru a evita conflictele cu producătorii de artizanat vienezi.

© Schloß Schönbrunn Kultur- und BetriebsgesmbH, 2012